

Jašíkova Turzovka 1986 - Romboid 1987 - Tak je to dobre

Written by Rastislav Doboš

Saturday, 19 December 2009 11:13 - Last Updated Sunday, 20 December 2009 18:46

There are no translations available.

Poviedka "Tak je to dobre" - ocenená na Jašíkovej Turzovke 1986, od dvojice autorov: Rasto Doboš a Ivan Rosa - bola publikovaná v literárnokritickom časopise "romboid 1987".

Nad sci-fi RASTA DOBOŠA A IVANA ROSU

Ked som hocijed odjazdilky zo Žilinských Turzovok, takmer som sa dočasne omluv. V poznamkach sa mi objivil pri dvoch autochýnach, ktoré boli vtedy v Žilinskej oblasti. Dobos a Ivan Rosa v záhlavi svojich rukopisov tvrdili, že sa narodili v ten isty deň a tali si ich poviedky ešte raz? Neskyria sa za to, že sú významne podobné. Čo to však znamená? Podarilo sa mi objaviť niekoľko odličnych identifikačných znakov, ktoré sú v obidvoch poviedkach podstatne ich obidvoch odličná. Aby moje tvrdomyslnosť nebolí, v Žilinskej oblasti v dubniciat dňomene dospäcky napísali a do súťaže poslali aj spoločne sci-fi poviedku! Až vtedy som sa rozhodol, že sú to skutočne ktorí názory v ich literárnych dialogoch znievadzajúci. Až vtedy som sa rozhodol, že sú to bude zaujímavé, keď sa im podarí preskakať učivoške literárne roky a literatúra sa okrem ľasky stane aj iba studiem. Iný

fakt bol zaujímavý a možno iba okrajovo minulosťar. Koncom júna osmedsiateho šiesteho roka sme sa zložili na mieru, ale priateľ a pre súťaž v Žilinskej oblasti (vtedy žilinského nadregionu) v Trenčianskych Tepličkach. Tu sme doslova v verejne na zhromadzení predvedli svoju výzvu. Na konci súťaže Chorvátsky klub súťažiacich s násmečne vyznamený okamžite s medailou. Počas súťaže sme sa stretli s Českým Kongresom slovenských spisovateľov a v skutočnosti prvej národného zjazdu slovenských spisovateľov, ktoré organizovali a priamo prorocky určili budúcnosť orientácie a vývoja súčasnej slovenskej literatúry a ľavicev. Čcelil súťaži, aby foto súťažnice nechobalo ihneď počiatom vyzdeleniam, ale akékoľvek fotenie sa vtedy nedozviedelo. Dnes iba telí, že sa dotkla nielen autorov, ale aj súťažiacich a ďalších ľudí. Dnes iba telí, že sa dotkla nielen autorov, ale aj súťažiacich a ďalších ľudí. Súťažiaci dýchajú práve po tejto večeri, ktorá vyzvala Šiaľený fašizmus a pred ktorým varoval práve trenciansko-tepličský zjazd. Nasá pýcha

Rastislav Doboš — Ivan Rosa

TAK JE TO DOBRE?

rekvieta „pr 2. honor. proces zániku ťažkého organizmu neuvedomenej ťažkou činnosťou, prebiehajúci vo viacerých fázach, prejazuje sa chorobným bujením napadnutých banečkov“ — ie ý. (gréc.) proces zániku vodného biosystému uvedomouť ťažkou činnosťou, prebiehajúci vo viacerých fázach, prejazuje sa nadmerným rastom buri v napadených vodných systémoch

AKO SA TO SKONČILO

I.
Dňa 14. septembra 2003 sedel akademik Ján Malý na obrubníku a usiloval sa prísť na chud činnosti zvané premýšľanie.

Written by Rastislav Doboš

Saturday, 19 December 2009 11:13 - Last Updated Sunday, 20 December 2009 18:46

Nad sci-fi RASTĀ DOBOŠA a IVANA ROSU

Ked' som hodnotil príspevky do tohtoročnej literárnej súťaže mladej prózy Jašíkova Turzovka, takmer som sa dopustil omylu. V poznámkach sa mi objavil pri dvoch autoroch rovnaký dátum narodenia. **Rastislav Doboš aj Ivan Rosa** v záhlaví svojich rukopisov tvrdili, že sa narodili v ten istý deň – 14. 9. 1963! Veru som aj zaváhal a prečítal si ich poviedky ešte raz! Neskrýva sa za nimi nejaký vtipkár, ktorý chce vyskúšať premúdrnených porotcov? Podarilo sa mi objavíť niekoľko odlišných identifikačných znakov, i keď' mladistvá literárno-filozofická podstata ich oboch bola očividná. Aby moje prekvapenie rýchlo neskončilo, tieto novodubnické dátumové dvojičky napísali a do súťaže poslali aj spoločnú sci-fi poviedku!

Nechtiac sa prezradili. Aspoň priznali, ktoré názory v ich literárnych dialógoch znejú hlasnejšie ... Ale to nie je dôležité – možno to bude zaujímavé, keď sa im podarí preskákať učňovské literárne roky a literatúra sa okrem lásky stane aj ich osudom.

Iný fakt bol zaujímavý a možno iba okrajovo mimoliterárny. Koncom júna osemdesiateho šiesteho roku sme sa zišli nemnohí, ale priatelia a pre viacerých vari aj smiešne romantickí (lebo nadšení) v Trenčianskych Tepliciach. Tu sme dotvorili a verejne na zhromaždení prednesli výzvu **Vzduch našich čias**. Chceli sme takto sprítomniť nesmierne významný okamih v dejinách našej literatúry,

päťdesiate výročie

Kongresu slovenských spisovateľov

– v skutočnosti prvého národného zjazdu slovenských spisovateľov, ktorý jednoznačne a priam prorocky určil budúcnosť orientácie našej kultúry antifašisticky, demokraticky a ľavicovo. Chceli sme, aby toto sprítomnenie nebolo iba pietnym vzdychaním, ale aktivizáciou tvorivej energie najširšieho rozsahu. Dnes iba teší, že sa dotkla nielen autorskej generácie stredne starých literátov narodených práve po tejto vojne, ktorú vyvolal šialený fašizmus a pred ktorým varoval práve trenčiansko-teplický zjazd.

Naša pýcha bola a je o to väčšia, keď si uvedomíme, že tento kongres bol vlastne tretím národným kongresom spisovateľov v histórii (po sovietskom a americkom)!

A nielen aktom – najmä obsahom!

Práve túto spomienkovú akciu pomáhal organizovať mladý spisovateľ **Jarko Bednárik**, ktorý

Written by Rastislav Doboš

Saturday, 19 December 2009 11:13 - Last Updated Sunday, 20 December 2009 18:46

žije a pracuje v Trenčianskych Tepliciach. Od neho viem, že patrí medzi iniciátorov a aktívnych členov literárnej skupiny z tohto regiónu, ktorí sa často schádzajú, radia i hádajú, no predovšetkým žijú pre literatúru! Sú mladí a talentovaní, no najmä skromní a pracovití – a patria medzi nich i dva Novodubničania, ktorých spoločnú sci-fi poviedku som vybral a odporúčam ju do vašej pozornosti.

Autori sa pohrali s formou, čitateľ si možno zanarieka nad komplikovanosťou jej stavby – no vynútil si ju i zámer vystavať túto poviedku ako kompozíciu s použitím refrénu. Súčasná literatúra vzýva bôžikov civilnosti, určite to uľahčuje komunikáciu, čitateľ môže letieť po riadkoch literárneho útvaru nadzvukovou rýchlosťou, ba občas rýchlejšie ako po novinových, navodí to i pocit dôvery čitateľa k textu – vedľ prostota získa srdce veľmi rýchlo. Napriek tomu som presvedčený, že zdôvodnená štylizácia – prejavu, či obsahu – nie je hrdzavým atribútom estetiky.

Toľko stručne k forme.

Sci-fi je rozprávka. Krása a múdrost ľudových rozprávok, tak ako ostatné prejavy ľudovej kultúry, od šiat a zvykov po príslovia a piesne, plnili funkciu stáročného mudrca národa. Ich posolstvo bolo a je vysoko humánnou hodnotou. Ale neformálnou – úprimnou a takou, s ktorou sa radi stotožníme.

Z tohto hľadiska som vybral túto poviedku, aj keď nie víťaznú, ale „iba“ odmenenú. Aj teraz som mal na myсли, že nielen dievčatá, ktoré sú modelkami a herečkami, sú krásne. Každá iným a neopakovateľným spôsobom.

Ivan Hudec